

Jakelun mukaan

Sisäministeriön lausuntopyyntö 13.2.2015 (SM066:00/2011)

Lausunto yksityistä turvallisuusalaa koskevista asetuseronnoksista

Sisäministeriö on pyytänyt Poliisiammattikorkeakoululta lausuntoa useista yksityistä turvallisuusalaa koskevista asetuseronnoksista, jotka liittyvät eduskunnan käsittelyssä olevaan hallituksen esitykseen laiksi yksityisistä turvallisuuspalveluista sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 22/2014).

Poliisiammattikorkeakoulu esittää lausuntonaan, että luonnokseen *valtioneuvoston asetukseksi tilapäisesti vartijan tehtävää poliisin säilytystilassa hoitavan vartijan asusta ja koulutuksesta* tehdään seuraavat muutokset.

Asetuseronnoksessa:

3 §

Vartijakoulutus

Poliisien säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain (842/2006) 1 luvun 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun tehtävään soveltuvan koulutuksen järjestää Poliisiammattikorkeakoulu.

Koulutukseen kuuluvan työharjoittelun järjestää poliisilaitos.

Poliisiammattikorkeakoulun ehdottaa:

3 §

Säilytystilojen erityiskoulutus

Poliisien säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain (841/2006) 1 luvun 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun *säilytystilojen erityiskoulutuksen* järjestää Poliisiammattikorkeakoulu.

(Poistetaan.)

Eduskunta hyväksyi 12.3.2015 toisessa käsittelyssä hallituksen esitykseen laiksi yksityisistä turvallisuuspalveluista sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi sisältyvät lakiesitykset hallintovaliokunnan mietinnön (HaVM 57/2014) mukaisena.

Eduskunnan hyväksymässä poliisien säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain (841/2006) 1 luvun 6 §:n 3 momentissa käytetään asetuseronnoksen 3 §:ssä tarkoitetusta koulutuksesta nimitystä *säilytystilojen erityiskoulutus*.

Poliisiammattikorkeakoulu ehdottaa, että valtioneuvoston asetuksessa käytettäisiin puheena olevasta koulutuksesta lakiin otettua nimitystä säilytystilojen erityiskoulutus.

Poliisiammattikorkeakoulu ehdottaa myös, että puheena olevassa koulutuksessa olevasta henkilöstä käytettäisiin nykyaikaiseen tapaan nimitystä *opiskelija*, kun kysymys on oppivelvollisuuden jälkeisestä koulutuksesta.

Asetusluonnoksessa:

4 §

Koulutuksen tavoite

Koulutuksen tavoitteena on, että koulutuksen hyväksytysti suorittanut hallitsee poliisin säilytystilojen vartiointia koskevan lainsäädännön ja osaa soveltaa sitä tehtävissään perus- ja ihmisoikeusmyönteisellä tavalla.

Koulutuksen hyväksytysti suorittaneen henkilön on lisäksi tunnettava poliisin säilytystilojen vartijan työtehtävät ja hallittava ensiapuun ja ensisammutukseen liittyvät toimet.

Poliisiammattikorkeakoulun ehdottaa:

4 §

Koulutuksen tavoite ja laajuus

Koulutuksen tavoitteena on, että koulutuksen hyväksytysti suorittanut hallitsee poliisin säilytystilojen vartiointia koskevan lainsäädännön ja osaa soveltaa sitä tehtävissään perus- ja ihmisoikeusmyönteisellä tavalla.

Koulutuksen hyväksytysti suorittaneen henkilön on lisäksi tunnettava poliisin säilytystilojen vartijan työtehtävät ja hallittava ensiapuun ja ensisammutukseen liittyvät toimet.

Koulutuksen laajuus on vähintään 4 opintopistettä.

Hallituksen esityksessä laiksi yksityisistä turvallisuuspalveluista sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi on poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttamista koskevan lakiesityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa verrattu puheena olevaa säilytystilojen erityiskoulutusta poliisin vartijoille suunnattuun yhden kuukauden pituiseen koulutukseen.

Pykälän 1 ja 2 momentissa asetettaisiin säilytystilojen erityiskoulutukselle suhteellisen korkeat osaamistavoitteet, joiden saavuttaminen edellyttäisi opiskelijalta lähiopetukseen osallistumisen lisäksi myös itsenäistä opiskelua, esimerkiksi lakitekstien, poliisin säilytystilojen työjärjestysten sekä ensiapuun ja ensisammutukseen liittyvän oppimateriaalin omaksumista.

Poliisiammattikorkeakoulu ehdottaakin, että säilytystilojen erityiskoulutuksen laajuus määriteltäisiin nykyaikaiseen tapaan opintopisteinä, jossa otettaisiin huomioon lähiopetuksen toteuttavan opetuksen lisäksi myös opiskelijan itsenäisen opiskelun vaatima aika. Opintojen vähimmäislaajuus olisi siten vähintään neljä opintopistettä eli noin 108 tuntia opiskelijan työtä.

Asetusluonnoksessa:

5 §

Koulutuksen rakenne ja sisältö

Edellä 3 §:ssä tarkoitettu tehtävään soveltuva koulutus muodostuu koulutuksen yleisestä osasta ja työharjoittelusta. Koulutukseen kuuluvan työharjoittelun aikana tehtävään soveltuvana koulutuksena pidetään kuitenkin koulutuksen yleistä osaa.

Koulutuksen yleisen osan pituus on vähintään 40 oppituntia ja työharjoittelun pituus vähintään 40 tuntia.

Koulutuksen ja siihen kuuluvan työharjoittelun sisältö määritellään tarkemmin

Poliisiammattikorkeakoulun ehdottaa:

5 §

Opetussuunnitelma

(Poistetaan.)

(Poistetaan.)

Poliisiammattikorkeakoulu vahvistaa säilytystilojen erityiskoulutuksen

Poliisihallituksen vahvistamassa opetussuunnitelmassa.

opetussuunnitelman, jossa määritellään koulutuksen sisältö, vaadittavat suoritukset ja mahdolliset korvaavat suoritukset.

Poliisiammattikorkeakoulu katsoo, että valtioneuvoston asetuksella tulisi määritellä vain säilytystilojen erityiskoulutuksen osaamistavoitteet ja vähimmäislaajuus. Sen sijaan koulutuksen toteuttamistavan (esimerkiksi etäopetus, lähiopetus, harjoittelu ja osaamisen arviointi) määrittely valtioneuvoston asetuksella on tarpeettoman yksityiskohtaista säätelyä, eikä se palvele osaamistavoitteiden saavuttamista.

Eduskunnan hyväksymässä lakitekstissä säilytystilan erityiskoulutuksen hyväksyttävä suorittaminen on edellytys säilytystilan vartijaksi määräämiselle. Asetuksen perustelumuioston luonnoksessa poliisilaitoksen järjestämää harjoittelua on perusteltu näin: "Koulutukseen kuuluvan työharjoittelun aikana tehtävään soveltuvana koulutuksena pidettäisiin koulutuksen yleistä osaa. Tämä merkitsisi sitä, että opiskelija voisi työharjoittelun aikana toimia poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettuna vartijana [alleviivaus tässä]." Poliisiammattikorkeakoulun käsityksen mukaan näin toteutettuna harjoittelu ei olisi eduskunnan hyväksymän lain mukaista.

Poliisiammattikorkeakoulu ehdottaakin, että koulutuksen sisältö (mukaan luettuna toteuttamistavat) ja vaadittavat suoritukset (hyväksyttävän suorituksen kriteerit) määriteltäisiin Poliisiammattikorkeakoulun vahvistamassa opetussuunnitelmassa, kuten tehdään kaikessa muussa Poliisiammattikorkeakoulun järjestämisvastuulla olevassa koulutuksessa.

Asetusluonnoksessa:

6 §

Koulutukseen hakeminen ja valinta

Koulutukseen haetaan Poliisiammattikorkeakoulun vahvistamalla lomakkeella.

Poliisiammattikorkeakoulu valitsee oppilaat koulutukseen.

Koulutukseen valittavan on täytettävä poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain 1 luvun 6 §:n 3 momentin 1 kohdassa säädetyt edellytykset.

Poliisiammattikorkeakoulun ehdottaa:

6 §

Opiskelijat

Poliisihallitus vahvistaa vuosittain säilytystilojen erityiskoulutukseen otettavien opiskelijoiden määrän.

Koulutukseen haetaan Poliisiammattikorkeakoulun määräämällä tavalla.

Koulutukseen otetaan hakujärjestyksessä enintään 1 momentissa tarkoitettu määrä opiskelijoita, jotka hakuajan päättyessä täyttävät poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain 1 luvun 6 §:n 3 momentin 1 kohdassa säädetyt edellytykset.

Muuten opiskelijoihin sovelletaan mitä Poliisiammattikorkeakoulusta annetussa laissa (1164/2013) on säädetty.

Poliisiammattikorkeakoulun opetusresurssien tarkoituksenmukainen käyttö edellyttää koulutustarpeiden ennakoimista ja yhteensovittamista. Säilytystilojen erityiskoulutuksen kohdalla koulutuskysynnän ennakoiminen on kuitenkin haasteellista, koska kysymyksessä täysin uusi koulutus, joka tuottaa kelpoisuuden hyvin rajoitettuun tehtävään.

Poliisiammattikorkeakoulu ehdottaakin, että asetuksen 6 §:ään otettaisiin uusi 1 momentti, jonka mukaan Poliisihallitus vahvistaa vuosittain säilytystilojen erityiskoulutukseen otettavien opiskelijoiden määrän. Poliisiammattikorkeakoulu

voisi sitten suunnitella koulutuksen toteuttamista ja tiedottaa tarjolla olevasta koulutuksesta. Tästä säädettäisiin pykälän 2 momentissa.

Asetusluonnoksen 6 §:n 2 momentin säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että vahvistetun lomakkeen sijasta koulutukseen haettaisiin Poliisiammattikorkeakoulun määräämällä tavalla. Koulutukseen hakemista koskeva säädös ei saisi olla niin rajoittava, ettei perinteisten lomakkeiden rinnalla tai sijasta voitaisi käyttää sähköisiä hakujärjestelmiä. Lisäksi olisi tarpeellista voida määritellä myös erityinen hakuaika.

Asetusluonnoksen 6 §:n 3 momenttia tulisi täsmentää siten, että tarjolla olevat koulutuspaikat täytetään hakujärjestyksessä ja että momentissa tarkoitettu kelpoisuusvaatimus tulisi täyttää hakuajan loppuun mennessä.

Lisäksi asetuseruonnoksen 6 §:n 2 ja 3 momentti voitaisiin yhdistää pykälän 3 momentiksi.

Poliisiammattikorkeakoulu ehdottaa uudeksi 4 momentiksi selventävää viittausta Poliisiammattikorkeakoulusta annettuun lakiin (1164/2013). Säilytystilojen erityiskoulutukseen osallistuvat olisivat siten velvollisia noudattamaan Poliisiammattikorkeakoulun järjestyssääntöä ja koulutusturvallisuutta vaarantavaan menettelyyn voitaisiin puuttua antamalla kirjallinen varoitus tai ääritapauksessa peruuttamalla opiskeluoikeus.

Asetuseruonnoksessa:

8 §

Todistus koulutuksen suorittamisesta

Poliisiammattikorkeakoulu antaa todistuksen koulutuksen *tai sen osan* hyväksytysti suorittaneelle.

Poliisiammattikorkeakoulun ehdottaa:

7 §

Todistus koulutuksen suorittamisesta

Poliisiammattikorkeakoulu antaa todistuksen koulutuksen (*poistettu*) hyväksytysti suorittaneelle.

Poliisiammattikorkeakoulu ehdottaa pykälään muutosta, joka perustuu siihen, mitä Poliisiammattikorkeakoulu on aikaisemmin esittänyt koulutuksen sisällön määrittelystä ja koulutuksen järjestämisvastuun keskittämisestä Poliisiammattikorkeakoululle. Lisäksi ehdotettu säännös on epäjohdonmukainen, koska Poliisiammattikorkeakoulu olisi velvollinen antamaan erillisen todistuksen hyväksyttävästi suoritetusta yleisestä osasta, mutta asetuseruonnoksen mukaan työharjoittelun järjestävä poliisilaitos ei olisi velvollinen antamaan todistusta hyväksyttävästi suoritetusta työharjoittelusta.

Rehtori Kimmo Himberg

Lakimies Kimmo Lehtimäki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Aspo-asianhallintajärjestelmässä. Poliisiammattikorkeakoulu 13.03.2015 klo 13.13. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Sisäministeriö (hare@intermin.fi)

Tiedoksi

Lainsäädäntöneuvos Timo Kerttula (timo.kerttula@intermin.fi)
Poliisihallitus (kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi)